

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK I

Łódź, sobota 24 sierpnia 1946 roku

Nr 216

Znane, stare metody...

Demonstracja wojskowa na granicy Jugosławii. — Noty o charakterze ultimatum... — Przypomnienia na czasie...

Rozpętano i rozdmuchano wielki „zafarg” Stanów Zjednoczonych z Jugosławią. Ameryka zarządziła demonstrację wojskową nad granicą jugosłowiańską. Wysłano ultimatum (nota z terminem 48 godzin), inscenizuje się wielki konflikt między państwami, a co za tym idzie — obliczają sobie — „międzynarodowy”.

Już hieny mlaskają krwawymi jęzorem i czekają na żer...

O co poszło?

Od pewnego czasu nad Jugosławią przelatywały całe eskadry amerykańskie, nie tylko pojedyncze samoloty i nie tylko cywilne. Zapuszczały się w głąb kraju i krążyły nad obiektami wojskowymi, nie stosując się do żadnych przepisów międzynarodowych i nie respektując suwerenności państwowej Jugosławii.

Stany Zjednoczone przyzwyczały się snuć do myśli, że terytorium Europy jest ich terytorium, jak to słusznie traktowano podczas wojny...

Wreszcie dwa samoloty zapuściły się nad rezydencję marszałka Tito i nie usłuchały sygnałów i ostrzeżeń pościgowców jugosłowiańskich, nawołujących do lądowania.

No, i stało się to, co się stać musiało. Jeden samolot zmuszony był do lądowania, drugi, przy lądowaniu rozbił się.

Stąd powstał wrzask i alarm.

Stany Zjednoczone pospieszyły okazać całą swoją potęgę militarną i zastosowały procedurę dyplomatyczną, stosowaną za zwyczaj tuż, tuż — przed wojną...

A w istocie cała ta inscenizacja, o akcentach wielce dramatycznych, miała i ma na celu — zastraszenie i wywarcie presji na kontrahentach w Paryżu, w przededniu rokowań w sprawie Dunaju i Niemiec.

Reforma rolna koniecznością zachodnich Niemiec

Wychodzący w Dusseldorfie dziennik niemiecki „Freiheit” opublikował artykuł o konieczności przeprowadzenia reformy rolnej na zachodzie Niemiec. Dziennik pisze m.in., że zorganizować skuteczną pomoc dla przesiedleńców ze wschodu można będzie jedynie wówczas, gdy na zachodzie Niemiec przeprowadzona zostanie rzeczywista reforma rolna.

Egipt żąda wycofania wojsk brytyjskich

Opinia egipska domaga się coraz bardziej zdecydowanego wycofania wojsk brytyjskich z Egiptu.

Gazeta „Achbar Eljaum” wysuwa pod adresem rządu egipskiego żądanie wystosowania do rządu angielskiego noty, domagającej się na podstawie układu anglo-egipskiego z roku 1946 wyprowadzenia wojsk angielskich z Kairu i Aleksandrii.

Szeroko rozpowszechniane przez czynniki brytyjskie wiadomości o „wycofywaniu” wojsk z niektórych miejscowości, uważa się powszechnie za zwyczajną translokację oddziałów, połączoną z przegrupowaniem

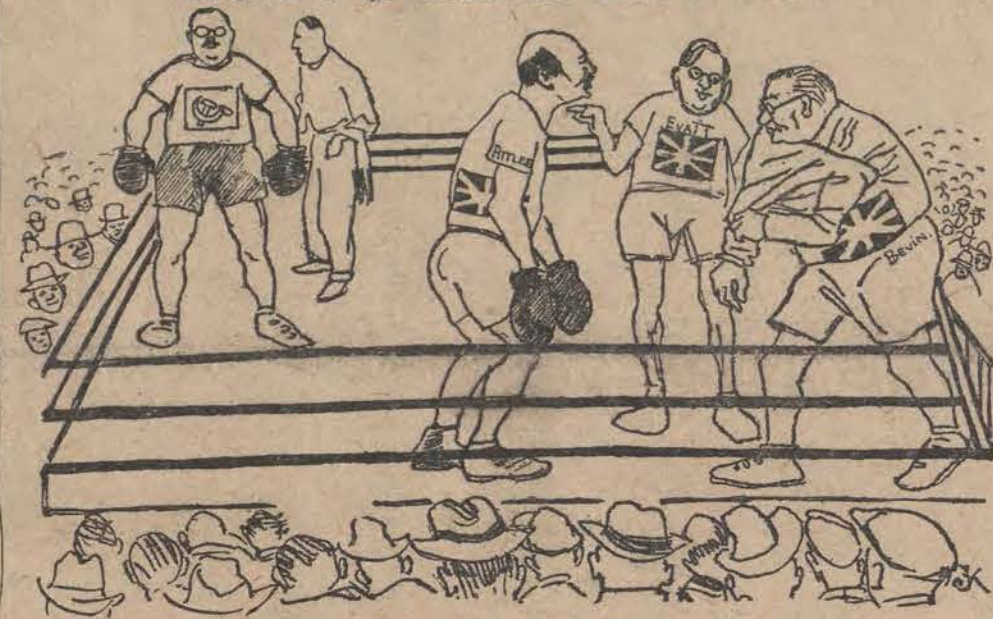
Znamy jeszcze i inne wypadki naruszenia i lekceważenia suwerenności państwowej krajów wschodniej Europy, którym usiłują narzucić swoją interpretację umów i układów międzynarodowych, przybierając pozę niemal protektorów...

Te wszystkie metody są nam dobrze znane, nawet z arsenału nieślawnej pamięci

Trzeciej Rzeszy, z praktyki wobec Austrii Schuschnigga, Czechosłowacji i Polski przedwrześniowej. Te metody ostatecznie zbankrutowały i nie będą więcej w Europie tolerowane.

Takie jest stanowisko całego świata, a między innymi również demokratycznej części społeczeństwa USA i W. Brytanii.

NOWY BOKSER NA RINGU

Po tygodniowej „chorobie”, wrócił do Paryża na Konferencję Pokojową min. Ernest Bevin. Premier Attlee i Evatt są już wyczerpani.

DUŻO MOWIĄ — MAŁO ROBIĄ

Na warsztacie Konferencji Pokojowej wstęp do traktatu z Włochami

Wczoraj obradowała w Paryżu komisja do spraw politycznych i terytorialnych Włoch. Przedmiotem dyskusji był wstęp do traktatu pokojowego z Włochami. Pierwszy punkt został przyjęty bez dyskusji, natomiast do drugiego punktu zgłosiła dwie poprawki Holandia.

Pierwsza poprawka wnosi, aby zamiast słów „wypowiedziały wojnę” wstawić zdanie „rozpętały zawieruchę wojenną”; druga poprawka, aby zamiast „przystąpiły do

wojny” umieścić zdanie „sprovokowały stan wojny”.

Poprawkom zaproponowanym przez Holandię sprzeciwił się delegat radziecki Wyszynski, który twierdził, że każdy wyraz uzgodniony przez Radę Ministrów posiada swoje znaczenie, a więc każda poprawka wypacza sens ustalony przez ministrów.

Korespondent „Timesa” pisze, że wczoraj na konferencji był dzień długich przemówień a małej pracy.

Wajsówna na 3-cim miejscu w rzucie dyskiem w Oslo

W drugim dniu zawodów lekkoatletycznych w Oslo zgromadziło się około 50 tysięcy widzów. Miłą niespodzianką sprawiła Wajsówna, osiągając w rzucie dyskiem trzecią lokatę, zaś Gierutto w dziesięcioboju był piąty.

Techniczne wyniki wczorajszych konkurencji wyglądały jak następuje: Panie: rzut dyskiem: 1) Dumbadze (Z. S. R. R.) 44.52 mtr., 2) Messing (Holandia) 40.46 mtr., 3) Wajsówna 39.37.

80 mtr. przez płotki: 1) Blankers Keen (Holandia) 11.9 sek., 2) Gotilie (ZSRR). Mitan przyszła przedostatnia.

Skok w dal: 1) Blankers Keen (Hol.) 5.67 mtr., 2) Geilik (ZSRR) 5.64 mtr.

Bieg 100 mtr.: 1) Jefiemowa (ZSRR) 11.9 sek., 2) Jordan (Francja) 12.1 sek. Skok wzwyż: Bolinder (Szwecja) 199 cm.

Pchnięcie kulą: Husseby (Islandia) 15.26 mtr. Gierutto zajął 9 miejsce — 13.90 m.

W 10-boju odbyło się pięć konkurencji; prowadzi Kuzniecowa (ZSRR) z 3689 punktami. Gierutto zajmuje piąte miejsce z 3429 pkt., Kuźnicki na 10-tym miejscu (3196 pkt.).

Stary kawał...

Jak wiadomo, od dłuższego czasu państwa sojusznicze domagały się od rządu Hiszpanii wydania ośławionego wodza faszystów belgijskich, Leona Degrelle, ukrywającego się pod opieką gen. Franco.

Hiszpania zgodziła się wreszcie „wydalić” Degrelle’a poza granice w terminie do 8-ju dni. Obecnie, jak donoszą z Madrytu, Degrelle nagle... znikł. Jest to „ucieczka” za-inscenizowana i przeprowadzona przez władze hiszpańskie, które naturalnie traktują Degrelle’a jako swego sprzymierzeńca i „towarzysza ideowego”.

„Wszyscy” mogą być zadowoleni.

Tito o pokoju i „ochronie praw” małych narodów

Marszałek Tito w przemówieniu wygłoszonym do robotników szczegółowo oświetlił trudności, jakie pojawiły się na konferencji pokojowej w Paryżu. „Doszliśmy do wniosku, powiedział marszałek, że niektórzy państwa, które prowadziły wraz z nami walkę wyzwoleniczą, nie myślą teraz o pokoju sprawiedliwym, lecz o pokoju imperialistycznym”. W państwach tych wiele się mówi o obronie praw małych narodów, ale w rzeczywistości państwa te nie szanują nawet swego własnego sojusznika, jakim jest Jugosławia.

Politykę „zastraszania” prowadzą USA wobec Jugosławii

Korespondent amerykański donosi z Gorycy, że dowództwo amerykańskie zarządziło przegląd wojsk nad granicą jugosłowiańską. W przeglądzie wzięło udział 10 tys. żołnierzy. Na przegląd przybył głównodowodzący amerykańskiej floty śródziemnomorskiej gen. Lee. Korespondent zwraca uwagę na fakt, że przegląd odbył się w momencie incydentu między Stanami Zjednoczonymi i Jugosławią.

Opieszalność władz spowodowała wybuch amunicji

W porcie julijskim Pola nastąpił olbrzymi wybuch amunicji, pociągając za sobą znaczną ilość ofiar. 43 osoby zostały zabite, dalsze 100 odniosło ciężkie rany.

Wybuch amunicji wywołał zamieszki w mieście. Ludność oskarża wojskowe władze okupacyjne o opieszalność w usunięciu amunicji w bezpieczne miejsce, jakkolwiek prasa miejscowa wielokrotnie zwracała uwagę na groźące niebezpieczeństwo.

Rząd Girala uznany przez Czechosłowację

Jak donoszą z Pragi, rząd czechosłowacki postanowił uznać republikański rząd hiszpański Girala. W najbliższym czasie nastąpić ma wymiana przedstawicieli dyplomatycznych obu rządów.

Zwrotu statków żąda Jugosławia od USA

Rząd jugosłowiański wystosował wniosek do sekretarza generalnego ONZ Trygve Lie, w którym domaga się, aby ONZ zwróciła się do Stanów Zjednoczonych celem spowodowania zwrotu jugosłowiańskiej floty tylli dunajskiej, która znajduje się w amerykańskiej strefie okupacyjnej. Pismo Jugosławii prosi o wniesienie tej sprawy na porządek dzienny zebrania rady gospodarczo-społecznej, które przewidziane jest na 31 sierpnia.

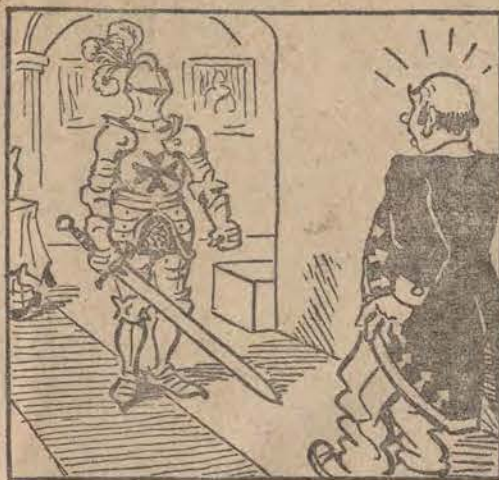
Groźba strajków w Stanach Zjednoczonych

Wzrost kosztów utrzymania skupia uwagę ludzi pracy. Przewodniczący CIO Murray ostatnio znów zwrócił się do prezydenta Trumana z żądaniem zwołania specjalnej konferencji dla rozwiązania tego zagadnienia.

W związku z tym, należy w jesieni spodziewać się nowej fali strajków w walce o podwyżkę płac.

WICEK i WACEK (w czasie okupacji)

WICEK: — Zjeżdżać, psia krew!
LOKAJ: — Rety! Jaśnie pan nieboszczyk przodek zszedł z piedestału!

LOKAJ: — Stolik zwiął, a w zamku straszy jaśnie przodek!...
GRAF: — U, to całkiem źle!...

WICEK: — Po dobrym jedzeniu zawsze warto zapalić...
WACEK: — Te! Grał tu idzie!...

GRAF: — Z tym stolikiem i zbroją to chyba przywidzenie... A to co? Czaszka... pali cygareto!...

Akcja mieszkaniowa

Nikt nie zostanie na ulicy!

Każdy przesiedlony otrzyma termin 3-dniowy na dobrowolną przeprowadzkę. — Akcja przydzielania mieszkań pod kontrolą całego społeczeństwa

Sprawa mieszkaniowa jest dziś tematem, który na bok odsunął wszelkie inne zagadnienia.

Wiadomość o utworzeniu w Łodzi Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej oraz zapowiedź przystąpienia jej do pracy — wywołała w pewnych sferach naszego miasta zrozumiałe zaniepokojenie.

Nareszcie rozmaite osoby zrozumiały, że to nie przelewki, że teraz nie pomogą żadne sztuczki i kruczki, że to — rozpoczyna się „naprawdę”.

Już ludzie zaczęli opowiadać sobie „na ucho” nowiny i komentarze.

Ladnych czasów doczekaliśmy. Wyrzucają nas na ulicę. I gdzie? — to podziwiamy się teraz, w obliczu nadchodzącej jesieni?!”

Otóż — **NIE!** Nie tak przedstawia się sprawa: nikt nie znajdzie się na ulicy. Nie znajdzie się ani pracujący, ani nawet niepracujący, natomiast może się znaleźć i to nie tylko na ulicy, ale nawet gdzie indziej, gdzie skorzysta z bezpłatnego mieszkania każdy, kto dopuści się tego rodzaju przestępstw, jak 20 obywateli łódzkich w dniu wczorajszym!

Skład Komisji

Zanim jednak dojdziemy do tego, należy przystąpić do sedna sprawy.

Odyła się wczoraj konferencja nowo utworzonej Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej na m. Łódź z przedstawicielami prasy łódzkiej, na której szczegółowo i dokładnie omówiony został całokształt zagadnień, dotyczących sprawy mieszkaniowej w Łodzi, pracy i uprawnień Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej itd.

Nadzwyczajna Komisja Mieszkaniowa mianowana została w następującym składzie:

przewodniczący — ob. BURSKI, zastępca przewodniczącego — ob. RÓŻYCKI, członkowie — ob. ob. JASZCZURSKI, LAZUCHEWICZ i JUSZCZAK.

Pierwsi czterej są przedstawicielami robotników, funkcjonariuszami i członkami zarządów związków zawodowych — ostatni, ob. Juszczak, reprezentuje rzemiosło łódzkie.

Komisja — jak już podawaliśmy wczoraj w „Expressie” — siedzibę swą posiada w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 113, gdzie urzęduje bez przerwy od godz. 8-ej rano do 6-ej wieczór.

Przy Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej powołane zostały dwa dodatkowe aparaty o ściśle określonych zakresach działania:

APARAT KONTROLNY I APARAT EGZEKUCYJNY.

APARAT kontrolny składa się ze 100 osób — z robotników, rzemieślników i pracowników umysłowych, którzy zostali zwolnieni z codziennych zajęć i otrzymali poszczególne rewiry miasta dla przeprowadzenia w nich kontroli — jak i kto mieszka.

APARAT EGZEKUCYJNY składa się z 200

osób — z przedstawicieli obydwu partii robotniczych, związków zawodowych i M.O. — po 50 osób.

Jak się odbywa akcja?

Kontrolerzy obchodzą poszczególne mieszkania. Zaopatrzeni są w specjalne legitymacje i kwestionariusze.

Kontrolerzy nie wydają żadnej decyzji, nie wydają nawet żadnej opinii. Po prostu wypełniają kwestionariusz — piszą, ile ludzi mieszka w danym lokalu, gdzie pracuje główny lokator, ile jest dzieci itd.

Każdy lokator podpisuje taki kwestionariusz, który może także zaopatrzyć swoimi specjalnymi uwagami, jeśli uważa to za potrzebne i istotne.

Kwestionariusze te będą rozpatrzone przez Nadzwyczajną Komisję Mieszkaniową — 5-osobową, która też, jako jedyna powołana do tego instancja,

POWEŹMIE ODPOWIEDNIE DECYZJE co do ewentualnego wysiedlenia, przesiedlenia i dosiedlenia.

Decyzja Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej będzie ostateczna, jednakże wszyscy wysiedleni otrzymają

3 DNI CZASU NA DOBROWOLNE OPUSZCZENIE MIESZKANIA,

przy czym we wszystkich wypadkach wskazane im będą miejsca, dokąd mogą się wyprowadzić. Powtarzamy — na ulicy nikąd się nie znajdzie.

Łapówki

Decyzje natchmiastowego wysiedlenia wydawane będą tylko w wypadkach stwierdzenia przestępstw ze strony lokatora, jak to miało nprz. miejsce wczoraj, w pierwszym dniu akcji kontrolnej na terenie Łodzi.

Oto w 20 wypadkach osoby nieprawnie zajmujące mieszkania lub zbyt duże mie-

szkania usiłowały przekupić kontrolerów, dając im łapówki. Kontrolerzy pieniądze przyjęli i zameldowali o tym natychmiast N.K.M. Zostały sporządzone protokoły, do których dołączono „łapówki” jako corpus delicti.

Ci, którzy dali łapówki, pójdą na pierwszy ogień w akcji wysiedlenia, przy czym nie będzie dla nich żadnych względów.

Wiemy, już w jaki sposób będą zwalniane mieszkania. Jak mieszkania te będą przyznawane i

komu będą przyznawane

Dotąd — jak wiadomo — przyznawaniem mieszkań zajmowały się urzędy kwaterek, istniejące przy każdym z trzech starostw w Łodzi. Obecnie działalność ich została zawieszona: przyznawać mieszkania będzie tylko i wyłącznie Nadzwyczajna Komisja Mieszkaniowa, działająca na podstawie wydanego ostatnio Dekretu Mieszkaniowego.

Jedyną drogą do uzyskania mieszkania, do zamiany małego mieszkania na większe, na wśiedlenie do dużego mieszkania itd. jest napisanie wniosku lub podania.

Jak już zaznaczyliśmy wczoraj na tym miejscu —

PODANIA INDYWIDUALNE NIE BĘDĄ PRZYJMOWANE OD NIKOOGO.

Podania i wnioski mieszkaniowe mogą być składane tylko zbiłrowe przez Związek Zawodowy, którego członkiem jest posiadający mieszkanie, ewentualnie przez Rady Zakładowe.

Pod kontrolą

Związki Zawodowe i Rady Zakładowe wyłonią specjalne podkomisje, które zajmą się zbieraniem wniosków i podań mieszkaniowych oraz kontrolą mieszkań.

Jak już zaznaczyliśmy, nikt na ulicę nie

będzie wyrzucony za wyjątkiem osób, które dopuściły się wyżej wymienionych przestępstw.

Nadzwyczajna Komisja Mieszkaniowa rozporządza już w chwili obecnej 30 WOLNYMI MIESZKANAMI, DO KTÓRYCH SKIEROWANI ZOSTANĄ PIERWSI NIEPRAWNIE ZAJMUJĄCY ZBYT DUŻE MIESZKANIA LOKATORZY.

Nawet ci, którzy zostaną natychmiast usunięci z mieszkań za popełnione przestępstwa, nie będą pozostawieni bez pomocy, gdyż przydzielili im się samochody ciężarowe, które pomogą przewieźć dobytek.

O tych wszystkich, którzy zostaną usunięci z mieszkań i otrzymają inne mieszkania, podane będą komunikaty do prasy z wyszczególnieniem nazwisk. W ten sposób akcja przydzielania mieszkań w Łodzi odbywać się będzie całkowicie pod kontrolą całego społeczeństwa.

Izba na dwie osoby

Badania kontrolerów już się rozpoczęły. Na razie kontrolerzy interesują się mieszkańcami tylko większymi — powyżej 2-ch izb.

Na kubaturę, ani na powierzchnię kontrolerzy uwagi nie zwracają. T.zw. normy mieszkaniowe, wprowadzone w Warszawie, nie mają w Łodzi zastosowania.

Dowiadujemy się, że Nadzwyczajna Komisja Mieszkaniowa, wydając decyzję w sprawie ewentualnego dosiedlenia kierować się będzie ilością osób, zamieszkujących dane mieszkanie, biorąc jako zasadę, że na każdą izbę powinno przypadać najmniej po 2 osoby.

Jeśli Komisja uzna, że dane mieszkanie zamieszkuje zbyt mała ilość osób — to albo dosiedli tam kogoś, albo jeśli dysproporcja będzie zbyt wielka — przeniesie się danego lokatora do mieszkania mniejszego, przeznaczając sporne mieszkanie pracownikom, obciążonym większymi rodzinami.

Dla pracowników wyzwolonych zawodów — dla lekarzy, adwokatów, nauczycieli, literatów, dziennikarzy itp. przeznaczona będzie dodatkowo dla wykonywania zawodu jeszcze jedna izba.

Po mieszkaniach — urzędy

Jak się dowiadujemy, poruszana przez „Express” sprawa zajmowania zbyt dużych lokali i zbyt wielu budynków przez rozmaite urzędy i instytucje, znalazła żywy odzwiek, czego najlepszym dowodem jest, że oficjalnie zapowiedziano przeprowadzenie akcji również i na tym odcinku.

Lokale urzędów będą tak samo zbędne i tak samo ograniczone, chociaż się to nie którym nie spodoba.

W ten sposób podkreślony zostanie o g ó l n y charakter tej akcji, w której udział winno wziąć całe społeczeństwo i która też nie powinna nikogo ominąć! (a)

250 mieszkań dla robotników

Dwie instytucje, zajmujące dwa domy, przenoszą się do Warszawy

Pisaliśmy niedawno, że niedzę mieszkaniową Łodzi pogłębia fakt, że wiele instytucji i urzędów w naszym mieście, idąc po linii jak największego rozbudowania swoich agend, oddziałów i pododdziałów — niesłusznie zajmuje olbrzymią ilość lokali mieszkalnych, tak bardzo potrzebnych w naszych skromnych warunkach powojennych.

I dlatego z prawdziwym zadowoleniem przyjęta została wiadomość o przeniesieniu się do Warszawy już wkrótce dwu instytucji, które w naszym mieście zajmowały przez okres półtoraroczny dwa bloki mieszkalne.

Instytucjami tymi są: Związek Gospodarczy „Społem”, mieszczący się przy ul.

Zawadzkiej 1 oraz Związek Rewizyjny Spółdzielni RP.

W obu tych wypadkach chodzi o czteropiętrowe bloki mieszkalne, mogące pomieścić w tej chwili ponad 250 rodzin robotniczych i pracowników Łodzi.

Jednocześnie w związku z rozpoczęciem działalności przez Nadzwyczajną Komisję Mieszkaniową w Łodzi należało by sobie życzyć, aby komisja ta w swej walce o przyzwolony kąt dla ludzi ze świata pracy wzięła i te domy pod uwagę. Gdyż naszym zdaniem byłoby krzywdą dla tych ludzi pracy, z których wielu oczekuje od miasta opieki i pomocy w zakresie mieszkaniowym, aby wspomniane bloki mieszkaniowe otrzymała w spadku jakaś inna instytucja czy urząd a nie — bezdomni. (b)

